Turizm Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Turizm Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31814

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Turizm Alg?s? Ölçe?i (TAÖ), Selim Gündüz taraf?ndan 2018 y?l?nda geli?tirilmi?, psikometrik özellikleri test edilmi? bir ölçüm arac?d?r. Bu ölçek, turizm faaliyetlerinin yo?unla?t??? bölgelerde ya?ayan yerel halk?n, turizme yönelik alg?lar?n?, tutumlar?n? ve beklentilerini sistematik olarak belirlemeyi amaçlamaktad?r. Geli?tirme çal??mas?, **Karata? destinasyonu** örne?i üzerinden gerçekle?tirilmi? olup, mevcut literatürdeki turizm alg?s? modellerine alternatif ve ba?lama özgü bir bak?? aç?s? sunmaktad?r.

Ölçek, yerel halk?n turizmin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel etkilerine dair görü?lerini kapsaml? bir ?ekilde analiz etmek üzere tasarlanm??t?r. Elde edilen veriler, destinasyon yöneticilerine ve politika yap?c?lara sürdürülebilir turizm stratejilerini yerel kabul çerçevesinde ?ekillendirmeleri için hayati bilgiler sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Turizm Alg?s?, Ölçek Geli?tirme, Yerel Halk, Destinasyon Yönetimi, Karata?, Sosyal Kabul, Turizm Etkileri.

Yazarlar

Selim Gündüz

Amaç

Turizm Alg?s? Ölçe?i'nin temel amac?, belirli bir destinasyonda ikamet eden yerel halk?n turizme dair sahip oldu?u alg?lar?, turizmin getirdi?i fayda ve maliyet de?erlendirmelerini bilimsel ve güvenilir yöntemlerle tespit etmektir. Bu amaç do?rultusunda, ölçek, literatürdeki mevcut araçlar?n yerel ba?lam? tam olarak yakalayamad??? eksiklikleri gidermeye odaklanm??t?r.

Ölçek, özellikle **sürdürülebilir turizm** planlamas? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir. Yerel halk?n turizme yönelik olumlu veya olumsuz alg?lar?n?n ölçülmesi, turizm planlay?c?lar?na ve yerel yönetimlere, toplumsal deste?i art?racak ve çat??malar? azaltacak politikalar olu?turma sürecinde sa?lam bir veri taban? sunmay? hedeflemektedir.

Yap?

Ölçek, yerel halk?n turizm faaliyetlerine ili?kin genel alg?s?n? ölçmektedir. Bu alg?, tek bir yap? yerine, turizmin **çok boyutlu etkileri** üzerinden ?ekillenen karma??k bir yap?d?r. Ölçe?in ölçtü?ü temel boyutlar genellikle ?unlar? içerir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ekonomik Alg?: Turizmin istihdam, gelir art??? ve ekonomik f?rsatlar üzerindeki etkilerine dair görü?ler.
Sosyo-Kültürel Alg?: Turizmin yerel kültür, ya?am kalitesi, sosyal düzen ve toplumsal de?erler üzerindeki etkilerine dair görü?ler.
Çevresel Alg?: Turizmin do?al çevre, kaynak tüketimi ve çevre kirlili?i üzerindeki etkilerine dair görü?ler.

Bu boyutlar, ölçek maddeleri arac?l???yla detayl? bir ?ekilde sorgulanarak, yerel halk?n turizmden kaynaklanan riskleri ve getirileri nas?l dengeledi?i ortaya ç?kar?l?r.

Geçerlik

Turizm Alg?s? Ölçe?i'nin geçerlik (validity) analizleri, ölçüm arac?n?n gerçekten **turizm alg?s?n?** ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamak için orijinal çal??mada (Gündüz, 2018) detayl? olarak sunulmu?tur. Ölçek, bir ölçek geli?tirme çal??mas? oldu?u için, yap? geçerli?i büyük önem ta??maktad?r.

Yap? geçerli?i testleri, genellikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) ve **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar? do?ru bir ?ekilde ay?rd???n? göstermektedir. Ayr?ca, ölçek maddelerinin ilgili yap?y? temsil etme yetene?ini de?erlendiren **kapsam geçerli?i** için uzman görü?lerine ba?vuruldu?u varsay?lmaktad?r. Detayl? geçerlik katsay?lar? ve model uyum indeksleri için okuyucular?n kaynak makaleye ba?vurmalar? gerekmektedir, zira kaynak metinde bu bilgiler özetlenmemi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i (reliability), ölçümlerin tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. Gündüz (2018) taraf?ndan yap?lan çal??mada, Turizm Alg?s? Ölçe?i'nin iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla yayg?n olarak kullan?lan **Cronbach's Alpha (?ç Tutarl?l?k Katsay?s?)** yöntemi kullan?lm??t?r.

Ölçe?in genel güvenirlik katsay?s? ve her bir alt boyutunun katsay?lar? orijinal makalede aç?klanm??t?r. Bu katsay?lar?n kabul edilebilir düzeyde olmas?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?ma uygun oldu?unu göstermektedir. Kaynak metinde spesifik de?erler belirtilmemi?tir.

Faktör Analizi

Turizm Alg?s? Ölçe?i'nin geli?tirilmesi sürecinde, yerel halk?n turizme yönelik alg?s?n?n alt?nda yatan gizil yap?lar? ortaya ç?karmak için faktör analizinden yararlan?lm??t?r. Bu analizler, ba?lang?çta geni? bir madde havuzundan en güçlü ve en anlaml? maddelerin seçilmesini sa?lam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Analizler sonucunda ölçe?in çok boyutlu bir yap? sergiledi?i tespit edilmi?tir. Elde edilen faktör yap?s?, **yerel halk?n turizm alg?s?n?n** sadece ekonomik kazançlarla s?n?rl? kalmay?p, sosyal ya?am ve çevresel de?erler gibi alanlarda da belirginle?ti?ini göstermi?tir. Bu yap?, Karata? destinasyonunun özgün ko?ullar?n? yans?tacak ?ekilde optimize edilmi?tir.

Araç

Test Type: Geli?tirme Tipi Psikometri Ölçe?i

Format: Derecelendirme (Orijinal makale detaylar?na göre Likert Tipi Ölçek kullan?lm??t?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Turizm Destinasyonlar?nda ?kamet Eden Yerel Halk

Age Group: Yeti?kin Popülasyon

Population Details: Çal??ma, Türkiye'nin Karata? destinasyonunda ya?ayan ve turizm faaliyetlerinden do?rudan veya dolayl? olarak etkilenen bireyler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: Yap?land?r?lm?? anket formu kullan?larak yüz yüze veya öz-bildirim yoluyla veri toplama metodolojisi uygulanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Turizm Alg?s?, Yerel Halk, Ölçek Geli?tirme, Destinasyon Yönetimi, Psikometri, Turizm Etkileri, Karata?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: sgunduz@adanabtu.edu.tr

Correspondence Address: Selim Gündüz, Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (Çal??man?n yay?nland??? dönemdeki tahmini kurumu).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir dergide yay?nlanm?? olup, akademik ve kar amac?

ARABPSYCHOLOGY.COM

gütmeyen ara?t?rmalarda kullan?m için genellikle at?fta bulunma ?art?yla serbesttir. Ticari kullan?mlar veya geni? çapl? uygulamalar öncesinde sorumlu yazar (Selim Gündüz) ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

Orijinal makaleye Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilmektedir.

Kaynaklar

Gündüz, S. (2018). Yerel Halk?n Turizm Alg?s?n? Belirlemeye Yönelik Alternatif Bir Ölçek geli?tirme: Karata? destinasyonu örne?i. *Ya?ar Üniversitesi E-Dergisi*, *13*(52), 343-357. https://doi.org/10.19168/jyasar.426222

Makalenin orijinal PDF dosyas? a?a??da belirtilen ba?lant?dan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: yerel-halkin-turizm-algisini-belirlemeye-yonelik-alternatif-bir-olcek-toad.pdf

Turizm Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML? NOT: Ölçe?in maddeleri, kaynak metinde do?rudan sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme format?na dair detaylar için okuyucular?n Gündüz (2018) taraf?ndan yay?nlanan makalenin metnine (343-357. sayfalar) ba?vurmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM